ΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΚΗΝ ΠΑΡΤΣΑΛΙΔΗ

Ἡ συνεδρίασις τοῦ δικαστηρίου ἤρχισεν τὴν 5ην μ.μ. μὲ τὴν συνέχισιν τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων κατηγορίας Εὐαγγελίας Τουραλιά, θυρωροῦ, Ἀσημίνας Μίχου, ἰδιωτικῆς ὑπαλλήλου, Μαρίας Κρητικοῦ, λογιστρίας καὶ Κυριάκου Ἀδαμαντοπούλου, πολιτικοῦ μηχανικοῦ.

Ἡ κυρία Τουραλιὰ κατέθεσεν ὅτι ὁ κατηγορούμενος κ. Ἀντωνίου τῆς ἐπλήρωνε τὰ κοινόχρηστα τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀντιφίλου 21 διαμερίσματος καὶ ἀνέφερε ὅτι πέραν αὐτοῦ δὲν γνωρίζει τίποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Παρετηρήσατε τίποτε τὸ ὕποπτο εἰς τὸ διαμέρισμα αὐτό;

ΜΑΡΤΥΣ: Ὄχι.

Ἡ μάρτυς δίς Ἀσημίνα Μίχου κατέθεσε ὅτι γνωρίζει μὲ τὸ ὄνομα Παπαδοπούλου τὴν κυρίαν Παπαθανασοπούλου, ἡ ὁποία ἐπισκέπτετο συχνὰ τὸ κατάστημα ἐπίπλων, στὸ ὁποῖο ἐργάζεται καὶ προσέθεσε ὅτι μία φορὰ τῆς ἄφησε ἕνα μικρὸ δέμα σὲ τσάντα νάϋλον, τὸ ὁποῖο, ὅπως τῆς εἶπε, περιεῖχε δείγματα ὑφασμάτων γιὰ ἔπιπλα.

ΠΡ.: Τί περιεῖχε τὸ δέμα;

ΜΑΡΤ.: Δὲν γνωρίζω, δὲν τὸ ἄνοιξα ποτὲ καὶ οὔτε ξέρω τί ἀπέγινε.

ΠΡ.: Ἤρχετο ἄλλος εἰς τὸ κατάστημα;

ΜΑΡΤ.: Ὁ κ. Γρηγοριάδης, ὁ ὁποῖος ἦτο φίλος τοῦ προϊσταμένου μου.

ΠΡ.: Ἄφησε ποτὲ τίποτε ὁ κ. Γρηγοριάδης;

ΜΑΡΤ.: Ναί, ἄφησε δύο φορὲς κάτι πακετάκια, σὲ μέγεθος κουτιοῦ τσιγάρων, ποὺ δὲν γνωρίζω τί περιεῖχαν.

ΠΡ.: Ξέρετε τίποτε ἄλλο;

ΜΑΡΤ.: Ὄχι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι μία μέρα ἦλθαν 4 ἄνδρες τῆς Ἀσφαλείας καὶ ἔψαξαν τὸ κατάστημα, παρ' ὅλον ὅτι δὲν ἔδειξαν ἔνταλμα ἐρεύνης, ὅταν τοὺς τὸ ζήτησε ὁ προϊστάμενός μου.

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Δεσποινίς εἴσθε βεβαία ὅτι σᾶς εἶπα ὅτι λέγομαι Παπαδοπούλου καὶ ὄχι Παπαθανασοπούλου;

ΜΑΡΤ.: Ἴσως νὰ πέφτω καὶ ἔξω. Δὲν ξέρω.

Ἡ μάρτυς κυρία Μαρία Κρητικοῦ κατέθεσε ὅτι ἐργαζόταν ὡς ὑπάλληλος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ὅπου ὁ κατηγορούμενος κ. Δημάκος ἦτο διευθυντὴς τοῦ λογιστηρίου καὶ προσέθεσε ὅτι οὐδέποτε ἀντελήφθη τίποτε τὸ ὕποπτο.

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ: Ἔγινε ἔρευνα εἰς τὸ κατάστημα;

ΜΑΡΤ.: Ναί ἔγινε. Πῆραν κάτι ἔντυπα.

ΕΙΣ.: Τί ἔντυπα;

ΜΑΡΤ.: Δὲν ξέρω, δὲν εἶδα, ἴσως λογιστικὰ βιβλία τῆς ἐπιχειρήσεως. Βρισκόντουσαν στὸ τελευταῖο συρτάρι τοῦ κ. Δημάκου, ποὺ ἦταν ἐξκλείδωτο. Ὅταν ἦλθαν γιὰ τὴν ἔρευνα ζήτησα ἀπὸ τὸν κ. Παῦλου νὰ ἰδῶ τί εἶναι καὶ μοῦ ἀπήντησε ὅτι ἡ περιέργεια εἶναι ἄσκημο πράγμα.

Τελευταῖος κατέθεσε ὁ κ. Κυριάκος Ἀδαμαντόπουλος, ἰδιοκτήτης τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου 8 διαμερίσματος, ὁ ὁποῖος εἶπε ὅτι δὲν ἐγνώριζε διὰ ποῖον σκοπὸν ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ διαμέρισμά του.

ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΙΣ: "Ὅταν δώσατε ἐντολὴ στὸν Καρλαύτη νὰ ἐνοικιάσῃ τὸ διαμέρισμά σας τοῦ ἀνοθέσατε καὶ νὰ ἐξετάσῃ τὰ φρονήματα τοῦ ἐνοικιαστοῦ;

ΜΑΡΤ.: Ὄχι, βέβαια.

Μάρτυρες ὑπερασπίσεως

Ἀκολούθως ἤρχισεν ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων ὑπερασπίσεως. Διὰ τὸν κατηγορούμενον Βογιατζάκην κατέθεσαν οἱ κ.κ. Ἰωάννης Λιβιεράτος καὶ Στυλιανὸς Φλῶρος, πολιτικοὶ μηχανικοί, ὑπάλληλοι τῆς ΔΕΗ. Οἱ μάρτυρες κατέθεσαν ὅτι ὁ κ. Βογιατζάκης εἶναι ἐκ τῶν ἱκανῶν μηχανικῶν τῆς ΔΕΗ, εἶναι δὲ τοποθετημένος εἰς θέσιν ἐμπιστευτικήν, μετὰ τὴν ἐπανεπρόσληψίν του καὶ προσέθεσαν ὅτι οὐδέποτε τοὺς εἶχε δώσει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι εἶναι κομμουνιστής.

Ὁ κ. Ἡλίας Ἡλιοῦ

Ἐν συνεχείᾳ ἐκλήθη νὰ καταθέσῃ ὁ κ. Ἡλίας Ἡλιοῦ, κοινοβουλευτικὸς ἐκπρόσωπος τῆς ΕΔΑ:

«Γνωρίζω ἀπὸ μακροῦ τὸν κ. Δρακόπουλο, εἶπεν ὁ κ. Ἡλιοῦ. Συνειργάσθην ἐπὶ μακρὸν μαζί του εἰς τὴν ἡγεσίαν τοῦ κόμματος τῆς ΕΔΑ. Ἀπὸ τὴν συνεργασίαν αὐτὴν ἀπεκόμισα τὴν ἐντύπωσιν ὅτι πρόκειται περὶ σοβαροῦ καὶ ὑπευθύνου πολίτου.

»Ἡ ΕΔΑ οὐδέποτε εἶχε τάξει ὡς σκοπὸν της τὴν ἄσκησιν βίας. Βία ἠσκήθη κατὰ τῆς ΕΔΑ, ἀλλὰ ἐκείνη δὲν ἀντιπέδωσε. Ἐκείνη ἐντὸς κλίματος καχυποψίας καὶ παρακολουθήσεως τόσον ὑπὸ τῶν κρατικῶν ὀργάνων ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν παρακρατικῶν. Ἡ ΕΔΑ ἔδρασε ἐντὸς τοῦ νομίμου πλαισίου. Ἐντὸς τοῦ νομίμου πλαισίου ἐκινήθη συνεπῶς καὶ ὁ κ. Δρακόπουλος.

»Ἐπλέχθη σχετικῶς καὶ μία μυθολογία περὶ 70 φορτηγῶν μὲ ὅπλα, ἔγγραφα κλπ. Ἡ μυθολογία αὕτη ἐγκατελείφθη ἀφοῦ προηγουμένως ἐχρησιμοποιήθη ὡς πρόσχημα διὰ τὴν ἐκτροπήν.

»Τὴν νύκτα ἐκείνη ποὺ συνελήφθησαν 6.000 ἄνθρωποι, ὁ κ. Δρακόπουλος εἶχε τὴν τύχη νὰ διαφύγῃ. Γνωρίζω ἐκ τῆς ἱστορίας, ὅτι κατὰ καιροὺς, εἰς διαφόρους χώρας ἐτέθησαν ἐκτὸς νόμου πολλὰ κόμματα. Ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀποτελοῦσαν τὰ κόμματα δὲν ἀλλαξαν ἰδέες. Οἱ ἰδέες δὲν εἶναι ποινικαμισο ἢ γραδάτα, νὰ τὶς ἀλλάζουμε ὅποτε θέλουμε. Ὁ κ. Δρακόπουλος, λοιπόν, διετήρησε τὴν ἰδεολογία του. Θέλω νὰ προσθέσω πάντως καὶ ὡς νομικός, ὅτι δὲν νομίζω ὅτι μπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐν προκειμένῳ τὸ ἄρθρο 2 τοῦ νόμου 509, διότι ἀπαιτεῖται διὰ νὰ πληροῦται οἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου ἡ χρησιμοποίησις βίας».

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὁ μάρτυς ἀνέγνωσε ἔγγραφον ἐκ τῆς δικογραφίας, εἰς τὸ ὁποῖο ἀναφέρεται ὅτι τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα πρέπει νὰ καταλάβῃ τὴν ἐξουσίαν δι' εἰρηνικῶν μέσων. Ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου ἀνέγνωσεν περικοπὴν ἀπὸ ἄλλο ἔγγραφο τῆς δικογραφίας εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται ὅτι πρέπει νὰ προετοιμάζεται ἔνοπλος ἀγών.

ΗΛΙΟΥ: Αὐτὸ κ. Πρόεδρε ἀφορᾷ ζητήματα ποὺ προκύπτουν ἀπὸ τὴν σημερινὴ πραγματικότητα.

ΕΙΣ.: Μᾶς ἀνεγνώσατε ἀποσπάσματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα προκύπτει ὅτι τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα ἔχει ταχθῆ ὑπὲρ τῶν δημοκρατικῶν διαδικασιῶν. Στὴν δικογραφία ὅμως ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ἔγγραφα, ποὺ ὁμιλοῦν περὶ βίας.

ΗΛΙΟΥ: Ἀλλαξαν πλέον οἱ συνθῆκες τοῦ πολιτικοῦ ἀγῶνος κ. Εἰσαγγελεῦ. Νέα μέσα, νέα πρότυπα. Βλέπετε τί ἔγινε στὴν Χιλή. Βλέπετε τί ἐνδέχεται νὰ γίνῃ στὴν Γαλλία.

ΜΑΓΚΑΚΗΣ: Οἱ κ.κ. Δρακόπουλος καὶ Παρτσαλίδης εἶχαν ὑπ' ὄψιν των νὰ ἀνατρέψουν τὸ κοινωνικὸν καθεστὼς διὰ τῶν ὅπλων;

ΜΑΡΤ.: Ὄχι τὸ καθεστώς, ὄχι τὸ πολίτευμα, τὴν σημερινὴν κυβέρνησιν.

ΜΑΓΚΑΚΗΣ: Αὐτὸ τὸ Γραφεῖο Ἐσωτερικοῦ ποίαν ἰδεολογίαν ἔχει, ποῖοι οἱ σκοποί του;

ΜΑΡΤ.: Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ μὴν ὑπεισέλθω εἰς τὸ θέμα αὐτό.

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τὸν κ. Παρτσαλίδη τὸν γνωρίζετε;

ΗΛΙΟΥ: Ναί, ἀπὸ τὸ 1934. Ἀργότερα τὸν ὑπερασπίσθηκα σὰν δικηγόρος του στὴν Λήμνο, ἐνῶ ἦταν ἐξόριστος στὸν Ἅη Στράτη. Καλὰ ὅμως τὸν γνώρισα στὴν λαμπρὴ κατ' ἐμὲ περίοδο τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, στὴν ἀντίσταση, ὅταν ἦταν γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ΕΑΜ. Ὑπῆρξε ἕνας σοβαρὸς καὶ συνεπὴς ἀγωνιστής.

ΥΠΕΡ.: Εὑρέθη μετὰ τὸ '67 ὁπλο κρυμμένο ἀπὸ ἀριστερούς;

ΜΑΡΤ.: Οὔτε σουγιάς κολοκοτρωνέϊκος.

ΥΠΕΡ.: Ποιό καθεστὼς προστατεύει ὁ 509;

ΜΑΡΤ.: Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο τὸν ἐθέσπισε.

ΥΠΕΡ.: Δηλαδὴ τὸ κοινοβουλευτικό. Ναί ἀλλὰ σήμερα...

ΠΡ.: Ὄχι τέτοιες ἐρωτήσεις παρακαλῶ.

Ὁ κ. Στ. Ἡλιόπουλος

Ἀκολούθως ἐξητάσθη ὁ κ. Σταῦρος Ἡλιόπουλος τέως βουλευτὴς τῆς ΕΔΑ, ὁ ὁποῖος ἐτόνισε ὅτι γνωρίζει τὸν κ. Δρακόπουλον λόγῳ τῆς στενῆς συνεργασίας ποὺ εἶχαν εἰς τὸ παρελθόν.

«Ἡ ὅλη δράση καὶ ἡ πολιτική τοῦ κ. Δρακόπουλου στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ἐσωτερικὸ εἶχε σὰν στόχο τὴν ἀποκατάσταση τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν», συνεπλήρωσε ὁ κ. Ἡλιόπουλος καὶ συνέχισε:

«Δὲν ἔχω περιστατικὰ ποὺ νὰ μὲ ὁδηγῇ στὴν σκέψη ὅτι ὁ κ. Δρακόπουλος ἤθελε νὰ ἀσκήσῃ βία. Ὁ ἀποκλειστικός του σκοπὸς ἦτο καὶ εἶναι ἡ ἀποκατάσταση τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν. Κινήθηκε πάντα μέσα σὲ συνταγματικὰ πλαίσια».

ΠΡ.: Ἀπώτερος σκοπὸς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κράματος δὲν εἶναι ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς κομμουνιστικῆς ἰδεολογίας;

ΜΑΡΤ.: Ὅπως σᾶς εἶπα στὸ παρελθόν κινήθηκε μέσα στὰ πλαίσια ποὺ εἶχε χαράξει ἡ ΕΔΑ. Καὶ ὅπως γνωρίζετε ἡ ΕΔΑ οὐδέποτε ζήτησε ἢ ἐπεδίωξε τὴν μεταβολὴ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος.

ΠΡ.: Καὶ τώρα ποὺ ἔγινε γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ΚΚΕ;

ΜΑΡΤ.: Αὐτοὶ εἶναι πιστεύω καὶ σήμερα οἱ στόχοι του.

Ἀκολούθως ὁ κ. Ἡλιόπουλος εἶπεν ὅτι ὁ κ. Δρακόπουλος πάντα ἔλεγε εἰς τὸν λαὸν ὅτι ἡ μεταβολὴ θὰ ἐπιβληθῇ δι' εἰρηνικῶν μέσων. Πῶς θὰ ἔρθῃ σήμερον νὰ ὑποστηρίξῃ διαφορετικὰ πράγματα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ (συνήγορος): Γνωρίζετε κ. Ἡλιόπουλε ὅτι εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην σοσιαλιστικὰ καὶ κομμουνιστικὰ κόμματα συνεργάζονται;

ΜΑΡΤ.: Βεβαίως. Πρόσφατο παράδειγμα ἡ συνεργασία εἰς Γαλλίαν.

Ἐν συνεχείᾳ ἐξητάσθη ὁ μάρτυς κ. Ἀναστ. Κουρπαπᾶς, ὁ ὁποῖος ἐτόνισε ὅτι γνωρίζει ἀπὸ τὸν Ἰούλιον 1971 τὸν κ. Τσιγκούνην, ὁ ὁποῖος ἠργάζετο ὡς πλασιὲ εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἐξοπλισμῶν ξενοδοχείων. «Εἶδεξε μεγάλην ἐπιμέλειαν καὶ ὅταν συνελήφθην ἐξεπλάγην», συνεπλήρωσε ὁ κ. Μάρτυς.

ΠΡ.: Ἔχει ὀνόμιξιν εἰς τὴν ὀργάνωσιν;

ΜΑΡΤ.: Δὲν νομίζω.

ΠΕΠΟΝΗΣ (συνήγορος): Ἔχει ἄλλους πόρους πέραν τῆς ἐργασίας του;

ΜΑΡΤ.: Ὄχι.

ΣΥΝ.: Ὅταν ἀπελύθη προσωρινῶς ἐκ τῶν φυλακῶν τὸν προσλάβατε πάλι;

ΜΑΡΤ.: Μάλιστα.

Ὁ κ. Ἀλ. Ξύδης

Ὁ κ. Ἀλ. Ξύδης τέως πρεσβευτὴς καταθέτων ὡς μάρτυς ὑπερασπίσεως τοῦ ζεύγους Παπαθανασοπούλου, ἐτόνισε μεταξὺ ἄλλων: «Γνωρίζω τὸν κ. Παπαθανασόπουλον ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἦτο εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον. Εἴχαμε πολλὰς συναντήσεις, κοινωνικὲς καὶ ἐπιστημονικές. Πρόκειται περὶ ἐξαιρέτου ἐπιστήμονος καὶ ἀνθρώπου.

ΠΡ.: Τὴν σύζυγον τὴν γνωρίζετε;

ΜΑΡΤ.: Μάλιστα. Ἀπὸ τότε ποὺ ἦτο αἱρετὴ σύμβουλος στὸ Δῆμο Ν. Σμύρνης. Τότε ποὺ μπορούσαμε βεβαίως νὰ ἐκλέγουμε τοὺς δημοτικούς μας συμβούλους.

ΠΡ.: Δὲν σᾶς ρώτησα αὐτό. Γνωρίζετε εἰς ποίαν ἰδεολογίαν ἀνήκει;

ΜΑΡΤ.: Δὲν ρωτῶ ποτὲ τοὺς φίλους εἰς ποῖον κόμμα ἀνήκουν.

ΕΙΣ.: Μᾶς ἐνδιαφέρει ὁ χρόνος διὰ τὸν ὁποῖον κατηγορεῖται ὁ κ. Παπαθανασόπουλος. Φοβοῦμαι ὅτι τότε δὲν τὸν εἴχατε συναντήσει.

ΜΑΡΤ.: Τὸν συνάντησα ξανὰ μετὰ τὸ 1969.

ΜΑΓΚΑΚΗΣ (συνήγορος): Μετὰ τὸ 1969 κ. Ξύδη τὸν συναντήσατε εἰς τὴν Ὀλυμπίαν καὶ εἰς τὴν Σπάρτην, ὅπου ἠργάζετο ὡς ἀρχαιολόγος;

ΜΑΡΤ.: Βεβαίως.

ΣΥΝ.: Εἰς τὰς συζητήσεις σας τὸν ἀκούσατε ποτὲ νὰ λέγῃ περὶ ἀνατροπῆς τοῦ κρατοῦντος κοινωνικοῦ συστήματος;

ΜΑΡΤ.: Οἱ συζητήσεις μας ἀφοροῦσαν τὴν παροῦσαν κατάστασιν καὶ μόνον.

Ἡ κ. Καρούζου

Διὰ τὸ ἦθος καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν τοῦ κ. Παπαθανασοπούλου κατέθεσε ἡ κ. Σημνὴ Καρούζου, ἀρχαιολόγος: «Ἐργάσθηκε στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο, συνέχισε ἡ κ. Καρούζου καὶ ἡ πτέρυγα μὲ τὰ Κυκλαδικὰ εἶναι δικό του ἔργο. Ἐργάσθηκε στὴν Ὀλυμπία καὶ ἔφερε σὲ φῶς πολιτισμὸ 4.000 ἐτῶν στὸ σπήλαιο Δηροῦ στὴν Σπάρτη».

ΠΡ.: Τί γνωρίζετε γιὰ τὶς πράξεις ποὺ κατηγορεῖται;

ΜΑΡΤ.: Εἶναι ἀδύνατο νὰ ἔκανε τίποτε.

ΜΑΓΚΑΚΗΣ: Θεωρεῖται σημαντικὸς ἐπιστήμων;

ΜΑΡΤ.: Εἶναι μέλος τῆς Γερμανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Θὰ μποροῦσα νὰ πῶ ὅτι ἔχει προσφέρει στὸν τόπο μας πατριωτικὸ ἔργο. Ἐργάσθηκε στὴν ἀρχὴ μὲ 300 δραχμὲς τὸν μῆνα.

Διὰ τὸν κ. Παπαθανασόπουλον κατέθεσαν ἐπίσης τρεῖς ἀρχαιολόγοι Γερμανοί οἱ κ.κ. Μάλβιτς, Γκέρχαμ Σιμίτ καὶ Χόλς Τσέσκε. Καὶ οἱ τρεῖς ἐτόνισαν ὅτι ἡ προσφορὰ τοῦ κ. Παπαθανασόπουλου ὑπῆρξε μεγίστη καὶ ὅτι εἰς τὴν Γερμανίαν χαίρει μεγάλης ἐκτιμήσεως.

Διὰ τὴν κ. Ἀσπασία Παπαθανασοπούλου κατέθεσαν πρώην μαθητές καὶ μαθήτριές της εἰς τὴν Σχολὴν Χατζηδάκη καθὼς καὶ ὁ σημερινὸς γυμνασιάρχης τῆς Σχολῆς.

ΞΕΝΙΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ ἠθοποιός: Ὀφείλω πολλὰ στὴν κ. Παπαθανασοπούλου. Γι' αὐτὸ ἦρθα νὰ καταθέσω σὰν μάρτυρας ὑπερασπίσεως. Ἐξαιρετικὴ ἐπιστήμων καὶ σπάνιος ἄνθρωπος. Σπάνια ὅπως ξέρετε ἔχουμε καλὲς ἀναμνήσεις ἀπὸ τοὺς καθηγητές.

Σ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (συνήγορος): Σᾶς ἔκανε ποτὲ ὑπαινιγμοὺς περὶ κομμουνισμοῦ κλπ.;

ΜΑΡΤ.: Ἐγὼ δὲν ἤξερα ποτὲ ποιὰ εἶναι τὰ φρονήματά της.

ΝΙΚ. ΣΤΑΙΚΑΟΥΕΡ: Ἡ κ. Παπαθανασοπούλου ἦταν καθηγήτριά μου. Οὐδέποτε θὰ τὴν ξεχάσω.

ΝΙΚ. ΠΙΛΑΒΙΟΣ ἠθοποιός: Εἶχα καθηγήτρια τὴν κ. Παπαθανασοπούλου. Δὲν πρόκειται νὰ τὴν ξεχάσω ποτέ.

ΣΟΥΡΛΑΣ (γυμνασιάρχης): «Συνεργάσθηκα πέντε χρόνια μὲ τὴν κ. Παπαθανασοπούλου. Ἦταν λαμπάδα ἀναστάσιμος στὴν ἔδρα. Δὲν μπορῶ νὰ δώσω ἄλλο χαρακτηρισμὸ γι' αὐτήν. Θὰ μοῦ μείνῃ ὀξέχαστη ἡ ἑορτὴ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τὴν ὁποία ἔκανε. Ἦταν ἡ καλύτερη ποὺ εἶδα στὰ χρόνια ποὺ εἶμαι ἐκπαιδευτικός».

Διὰ τὸν κ. Ι. Παπαθανασόπουλον κατέθεσε ἐπίσης καὶ ὁ κ. Ἰωάννης Μηλιάδης ἀρχαιολόγος ἐπίτιμος διευθυντὴς Μουσείου Ἀκροπόλεως καὶ ἐτόνισε ὅτι εἶναι ἀπὸ τοὺς σημαντικώτερους ἀρχαιολόγους καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ποὺ θὰ εἶναι ἀπώλεια ἡ ἀπομάκρυνσίς του. Ἐτόνισε ἐπίσης ὅτι συνεχῶς ἀπουσίαζε ἐξ Ἀθηνῶν.

Ὁ κ. Βασ. Τσουκαλίδης πλασιὲ κατέθεσε ὅτι διέμενε εἰς τὸ ἴδιο διαμέρισμα μὲ τὸν Μουρατίδην ὅταν ἐπανῆλθεν ἀπὸ τὴν ἐκτόπισιν του.

«Ὁ Μουρατίδης ἠσχολεῖτο μὲ λογιστικά. Εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν ἔχει διαπράξει ἀπολύτως τίποτε».

Ν. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (συνήγ.): Πότε συνελήφθην ὁ Μουρατίδης;

ΜΑΡ.: Δύο τὴν νύκτα.

ΣΥΛ.: Ἐδῶ μᾶς κατέθεσαν ὅτι συνελήφθη στὶς 10 τὸ πρωΐ.

ΕΙΣΑΓ.: Γνωρίζεις κανένα ἄλλον ἀπὸ τοὺς κατηγορουμένους;

ΜΑΡ.: Τὸν κ. Παρτσαλίδην καὶ τὸν κ. Δρακόπουλον τοὺς ἐγνώρισα στὴν φυλακή.

Διὰ τὸν Μουρατίδην κατέθεσε καὶ ὁ κ. Κων. Χατζηαγούρης, δημοσιογράφος. «Τὸν γνώρισα τὸ 1963. Ἤμουνα συνεργάτης στὸ περιοδικὸ «Νέα Οἰκονομία». Τὸν ἐξετίμησα ἰδιαίτερα. Ὑπὸ πολὺ δυσμενεῖς συνθήκας κατόρθωσε νὰ ἀποκτήσῃ σημαντικὰς γνώσεις.

ΠΡ.: Διὰ τὴν δράσιν του γνωρίζετε;

ΜΑΡ.: Δὲν γνωρίζω. Εἶχε δημοκρατικὰ φρονήματα καὶ ἦταν ἀντίθετος πρὸς τὴν σημερινὴ κατάσταση.

Ἐρωτηθεὶς ὁ κ. Χατζηαργύρης ἐὰν τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα (ἐσωτερικοῦ) προσπαθεῖ τὴν διὰ βιαίων μέσων ἀνατροπὴν τοῦ κρατοῦντος πολιτικοῦ συστήματος ἀπήντησεν ὅτι ἐξ' ὅσων γνωρίζει δὲν ἔχει θέσει τὴν βίαν ὡς μέσον διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ του.

Ἀκολούθως ἐξητάσθη ὁ μάρτυς κ. Ἀθανάσιος Κωνσταντινίδης νευροχειρουργὸς ὁ ὁποῖος εἶπεν ὅτι ὁ Ν. Μουρατίδης τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1972 τὴν 9 νυκτερινὴν τὸν ἀνέμενε εἰς τὴν κλινικήν διὰ νὰ τοῦ δώσει μίαν ἀκτινογραφίαν συγγενοῦς του.

ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (συνήγ.): Ὁ μάρτυς ἐκλήθη κ. πρόεδρε διότι κατὰ μάρτυρας κατηγορίας ὁ κ. Μουρατίδης εὑρίσκετο τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς σύσκεψιν μετὰ τοῦ Παρτσαλίδη.

Ἐν συνεχείᾳ κατέθεσε ὡς μάρτυς ὑπερασπίσεως τῆς κυρίας Ζωῆς Βέη ὁ κ. Παναγιώτης Ρώτας, ἰατρός. Ὁ κ. Ρώτας ἀνέφερε ὅτι εἶναι ὁ προσωπικὸς ἰατρὸς τῆς κατηγορουμένης, τὴν ὁποία χαρακτήρισε ἄτομο φιλελεύθερο, μὲ βαθειές δημοκρατικὲς πεποιθήσεις.

Ἐν συνεχείᾳ κατέθεσεν, ἐπίσης ὡς μάρτυς ὑπερασπίσεως τῆς κυρίας Βέη, ὁ κ. Δημήτριος Ἀρτζιμπάογλου, πολιτικὸς μηχανικός. Ὁ κ. Ἀρτζιμάογλου εἶπε ὅτι ἡ κατηγορουμένη εἶναι ἄτομο φιλελεύθερο, μὲ ὄχι ἀκροῖες θέσεις καὶ ὅτι αἱ ἀποδιδόμεναι εἰς αὐτὴν πράξεις, ἐὰν ἀληθεύουν, ἀποτελοῦν ἐκδήλωσιν ἀντιπολιτεύσεως πρὸς τὸ σημερινὸν καθεστώς.

Ὁ μάρτυς ἀνέφερεν ἐν συνεχείᾳ ὅτι ἡ κατηγορουμένη εἶναι ἀνηψιὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου Σβώλου, εἰς τὸ περιβάλλον τοῦ ὁποίου ἐμεγάλωσε, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἔχῃ βαθειὰς δημοκρατικὲς πεποιθήσεις.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὁ πρόεδρος διέκοψε τὴν συνεδρίασιν ἐπὶ 20 λεπτά.

Ὁ κ. Ἀνδρουλιδάκης

Μὲ τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως ἐκλήθη νὰ καταθέσῃ ὡς μάρτυς ὑπερασπίσεως διὰ τὸν κατηγορούμενον κ. Βογιατζάκην ὁ δημοσιογράφος κ. Γεώργιος Ἀνδρουλιδάκης. Ὁ κ. Ἀνδρουλιδάκης ἐτόνισε ὅτι τὸ οἰκογενειακὸ δένδρο τοῦ Βογιατζάκη εἶναι στενῶς συνδεδεμένο μὲ τοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνας τῆς Κρήτης. Ὁ Βογιατζάκης, κατέληξε ὁ κ. Ἀνδρουλιδάκης, εἶναι ἄριστος ἐπιστήμων, ἔντιμος ἄνθρωπος καὶ πολιτικὸς ἀνήκει εἰς τὴν φιλελευθέραν παράταξιν.

Ὁ κ. Φραγκόπουλος

Ὁ κ. Θεόφιλος Φραγκόπουλος, λογοτέχνης, κατέθεσε γιὰ τὴν κ. Βέη ὅτι εἶναι ἐξαίρετος ἄνθρωπος καὶ ἀπὸ τὴν μακράν γνωριμίαν τους διαπίστωσε ὅτι οὐδόλως ἐμφορεῖται ἀπὸ τὶς ἰδέες, ποὺ τῆς ἀποδίδει τὸ κατηγορητήριον.

Ὁ κ. Ι. Πεσμαζόγλου

Ἐν συνεχείᾳ κατέθεσεν ὡς μάρτυς ὑπερασπίσεως τῶν κατηγορουμένων κυρίας Παπαθανασοπούλου καὶ κ. Δρακοπούλου, ὁ πρώην καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἰωάννης Πεσμαζόγλου. Ὁ κ. Πεσμαζόγλου εἶπε:

«Τὰ ὅσα θὰ θέσω ὑπ' ὄψιν τοῦ δικαστηρίου προέρχονται ἀπὸ ὡρισμένα συγκεκριμένα περιστατικά, καθὼς καὶ ἀπὸ κείμενα ποὺ περιῆλθαν εἰς τὰς χεῖρας μου, διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

Ἐξ ὅσων γνωρίζω ὁ κ. Δρακόπουλος πρὶν πολλὰ χρόνια ἀνῆκε εἰς τὴν ὀργάνωσιν ΧΑΝ καὶ ὅταν ἀπεφάσισε νὰ ἀποδεχθῇ τὴν κομμουνιστικὴν θεωρίαν ἀπεχώρησε, διότι δὲν ἐπεθύμει — ὡς ἐδήλωσε — νὰ νομισθῇ ὅτι θέλει νὰ προσηλυτίσῃ νέα παιδιά. Τὸ περιστατικὸν αὐτὸ ἀποτελεῖ ἔνδειξιν ὅτι πρόκειται περὶ ἐντίμου ἀνθρώπου, ποὺ θέλει νὰ εἶναι συνεπὴς εἰς τὰς πράξεις του.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1965 ἔγινε ἕνα οἰκονομικὸ συνέδριον εἰς τὸ Χίλτον, ὅπου εἶχα λάβει μέρος. Τὰς ἀπόψεις τῆς ΕΔΑ διετύπωσε ὁ κ. Ἡλιού, ἀλλὰ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν των εἶχε λάβει ἐνεργὸν μέρος, ὅπως ἤκουσα ὁ κ. Δρακόπουλος θέλω νὰ τονίσω ὅτι αἱ θέσεις αὐταί — ἀσχέτως τοῦ ὅτι δὲν μὲ βρίσκουν σύμφωνο — εἶχαν διατυπωθῇ μὲ ἐπιμέλειαν, σοβαρότητα καὶ ἦσαν ἄξιαι προσοχῆς.

Διὰ τὴν κυρίαν Παπαθανασοπούλου γνωρίζω κυρίως ἀπὸ κρίσεις ἀρμοδίων ἐπιστημόνων καὶ κοινῶν φίλων ὅτι εἶναι ἐξαίρετος ἐπιστήμων καὶ καθηγήτρια. Ἤκουσα τὰς καλυτέρας ἐπίσης κρίσεις ἀπὸ πρώην μαθητάς της, εἰς τὸ κριτήριον τῶν ὁποίων ἔχω ἐμπιστοσύνην.

Πρέπει νὰ ἐκτιμηθῇ καταλλήλως καὶ εἶναι νομίζω δύσκολο νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι πρόσωπα μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτὰ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν ὄργανα ἄλλων συμφερόντων καὶ νὰ ἐπιδιώκουν διάφορα τῶν ὅσων διακηρύσσουν.

Ἀπὸ τὰ δημοσιεύματα ποὺ ἔλαβα ταχυδρομικῶς κατὰ καιροὺς προκύπτουν τὰ ἀκόλουθα: Παντοῦ διευκρινίζεται ὅτι πρόκειται περὶ δημοσιευμάτων τὰ ὁποῖα προέρχονται ἐκ τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῶν τοῦ ΚΚΕ καὶ ἡ ἀντιδιαστολὴ φαίνεται ἐπίμονος. Δίδεται ἰδιαιτέρα ἔμφασις εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐφαρμογῆς δημοκρατικῶν διαδικασιῶν εἰς τὴν λῆψιν ἀποφάσεων ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Ὑπάρχει ἐπίσης ἰδιαιτέρα ἐπιμονὴ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκτιμῶνται τὰ γεγονότα καὶ νὰ λαμβάνωνται αἱ ἀποφάσεις ἀπὸ στελέχη εὐρισκόμενα ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, μὲ γνώμονα τὰς ἑλληνικὰς